OBEC BLATNICE
Blatnice 61
675 51

ROZHODNUTÍ

o částečném odmítnutí žádosti o poskytnutí informace

Obec Blatnice (dále jen „povinný subjekt“), jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), rozhodl o žádosti žadatele o poskytnutí informací ze dne 7. 7. 2026 takto:

Žádost žadatele o poskytnutí informací se

č á s t e č n ě o d m í t á

podle § 15 InfZ ve spojení s § 8a odst. 1 InfZ.

Odůvodnění:

Povinnému subjektu orgánu byla dne 7. 7. 2025 do datové schránky doručena žádost žadatele o poskytnutí informací, která mj. obsahovala část:

„3) Kolik peněz z obecní pokladny bylo panu RD vyplaceno v roce 2025 a za co? Sdělte mi to v jednotlivostech, včetně datumu, částky, předloženého dokladu o vykonané práci, kontroly ze strany obce o vykonané práci a osoby, která to proplatila.

4) Jaká je smlouva o pracovním poměru dle zákoníku práce mezi obcí Blatnice a zaměstnankyní obce, jaké jsou její pracovní povinnosti, a jaká je její měsíční mzda.

Informace požadované v ostatních bodech žádosti byly žadateli poskytnuty.

Ohledně části žádosti, jejímž předmětem byly příjmy fyzických osob, byl žadatel dne 10. 7. 2026 podle § 14 odst. 5 InfZ ve spojení s § 4 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, vyzván k doplnění žádosti, především pak o sdělení jakým způsobem jsou v případě předmětné žádosti splněny požadavky Ústavního soudu formulované v nálezu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16. Zároveň byla lhůta pro poskytnutí informace za účelem umožnění uplatňování práv a oprávněných zájmů dotčených osob, které byly za tímto účelem vyzvány k vyjádření, prodloužena podle § 14 odst. 6 písm. d) InfZ o 10 dnů.

Dne 14. 7. 2026 obdržel povinný subjekt podání žadatele, v němž žadatel sděluje, že *„očekával, že (žádost) bude projednána všemi členy zastupitelstva a poté i odpověď schválena“*, vyjadřuje

nespokojenost s vyřízením části jeho žádosti týkající se příjmů fyzických osob zasláním výzvy k doplnění žádosti.

Obě dotčené osoby ve svém vyjádření explicitně vyjádřily nesouhlas s poskytnutím informace o výši jejich příjmů a zdůraznily ochranu svého soukromí.

Stručné shrnutí relevantní judikatury vrcholných soudů

Ústavní soud ČR v nálezu sp. zn. IV. ÚS 1378/16 ze dne 17. října 2017 (dále jen „platový nález“) vyslovil, že v případě žádostí o informace o platech a odměnách zaměstnanců veřejného sektoru dochází ke střetu veřejného zájmu na transparentnosti hospodaření veřejné správy naplňovaného ústavně zaručeným právem na informace na jedné straně a ústavně zaručeného práva na soukromí jednotlivých zaměstnanců na druhé straně.

Oproti dřívější jednoznačné preferenci veřejného zájmu naplňovaného prostřednictvím práva na informace, opírající se o rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ČR sp. zn. 8 As 55/2012, Ústavní soud ČR dovodil nutnost, aby povinné subjekty v každém jednotlivém případě provedly modifikovaný test proporcionality, tzv. *„platový test“*.[1]
Podle platového nálezu může povinný subjekt odmítnout poskytnout žadateli informace o platu a odměnách svých zaměstnanců, pokud nejsou kumulativně splněny tyto podmínky:

a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu;
b) informace samotná se týká veřejného zájmu;
c) žadatel o informaci plní roli tzv. „společenského hlídacího psa“;
d) informace existuje a je dostupná.

Bližší vodítka pro praktické provedení platového testu poskytl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 27. 5. 2020, sp. zn. 2 As 88/2019 (dále jen „platový rozsudek NSS“). Konkrétní aspekty platového rozsudku NSS a jejich aplikace na případ povinného subjektu a žadatele budou podrobněji rozebrány níže.

V předmětném případě je nepochybně splněna podmínka b) a d) - informace o výši příjmů dotčených zaměstnanců nepochybně existuje a je dostupná. Vzhledem k tomu, že jsou odměny poskytovány z veřejných prostředků, se zároveň jedná o informaci týkající se veřejného zájmu (jak uvádí rozsudek NSS, určitá míra veřejného zájmu na poskytování informací je dána v případě všech příjemců veřejných prostředků).

Modifikovaný test proporcionality ve vztahu k veřejnému zájmu

Diskuze o věcech veřejného zájmu

Nejvyšší správní soud ve svém platovém rozsudku předně uvedl, že *posouzení povahy samotné informace a toho, k čemu má být využita, zpravidla bude třeba provádět společně a uvážit, zda žadatel s touto informací hodlá přispět k veřejné diskusi a nedomáhá se jí například pouze ze soukromých důvodů, aby tak poškodil či diskreditoval dotčenou osobu nebo si s ní skrze zneužití tohoto práva vyřizoval vlastní spory osobního charakteru*.

[1] Na platový nález a navazující judikaturu Nejvyššího správního soudu reagoval zákonodárce v novelizačním zákoně č. 241/2022 Sb., který v § 8c odst. 1 písm. a) InfZ vymezil okruhy osob, u nichž se informace o příjmech a funkčních požitcích zásadně poskytují. Dotčené osoby však do těchto okruhů nespadají.

Při posouzení výše uvedeného je potřeba vyjít z faktu, že žadatel není povinen svou žádost podle zákona o svobodném přístupu k informacím odůvodňovat.[2] Zároveň podle nálezu sp. zn. I. ÚS 517/10 nelze zneužití práva na informace ze strany tazatele presumovat a na tom založit důvod pro odmítnutí jeho žádosti.

Poskytnutí informací nelze odmítnout s odkazem na fakt, že žadatel z nich bude vyvozovat skutečnosti, na jejichž základě bude povinný subjekt negativně hodnotit. Je samotnou podstatou veřejné diskuze, že různé osoby mohou mít na ty samé informace a na skutečnosti z nich plynoucí různý názor. U informací o platech a odměnách se tak může stát, že některé osoby budou ty samé platy a odměny pro tytéž zaměstnance hodnotit jako příliš vysoké, některé jako příliš nízké a jiné jako přiměřené.

Hodnocení přitom může ovlivňovat osobnostní charakteristika každého jednotlivce, jeho individuální situace a zkušenost, a také míra jeho představ o náplni práce dotyčných zaměstnanců, resp. zaměstnanců ve veřejné správě obecně. Domnělé nízké nebo zcela chybějící povědomí některých jedinců o náplni práce zaměstnanců ve veřejné správě nemůže být a priori důvodem pro jejich vyloučení z veřejné diskuze v nejširším slova smyslu, natož pro krácení jejich ústavně zaručeného práva na informace.

Za legitimní důvod pro odmítnutí poskytnutí požadovaných informací nelze s ohledem na výše uvedené považovat ani obavu povinného subjektu či dotčených osob, že by po veřejné publikaci informací, ať už povinným subjektem na základě § 5 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, nebo žadatelem v rámci jeho veřejných aktivit, mohlo některými účastníky veřejné diskuze dojít k jejich zjevně nesprávné nebo přinejmenším zjednodušené interpretaci, z nichž by teprve vyplývalo utvoření negativního názoru na dotyčné zaměstnance či jejich nadřízené.

Žadatel ve své žádosti nepřímo deklaruje, že se ve volbách konaných v říjnu 2026 chystá společně s dalšími občany obce kandidovat do zastupitelstva obce a požadované informace budou využity ve volebním programu. V doplnění své žádosti uvádí, že má jako občan podezření na porušování povinností při správě cizího majetku.

Platový rozsudek NSS v návaznosti na platový nález výslovně uvádí, že se nemusí v případě tzv. *„společenského hlídacího psa“* zdaleka jednat pouze o profesionální novináře – tuto roli mohou naplňovat i jednotlivci (např. nejrůznější političtí aktivisté, blogeři či jinak se o veřejné záležitosti zajímající lidé), kteří relativně koncentrovaně (ať už v dlouhodobějším časovém horizontu nebo v širším záběru „hlídaných“ povinných subjektů) do veřejného prostoru jakýmkoli kvalifikovaným způsobem vnášejí informace či názory ohledně fungování veřejného života, díky čemuž o nich může být zahájena a vedena diskuse, případně se s nimi širší veřejnost alespoň může seznámit (viz. bod 30. platového rozsudku NSS).

Při posouzení předmětných sporných částí žádosti však nelze odhlédnout od faktu, že rozhodování o uzavírání a ukončování pracovních poměrů či dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr se zaměstnanci obce stejně jako určování platu zaměstnancům obce nespadá do kompetence zastupitelstva, nýbrž (v obci, kde není tajemník obecního úřadu, jakou je povinný subjekt) podle § 103 odst. 4 písm. b) zákona o obcích do kompetence starosty obce. Starosta obce je navíc při výkonu této kompetence přísně vázán právními předpisy a nemůže např. stanovit plat zaměstnanci obce jinak, než určuje příslušné nařízení vlády. Předmětné části žádosti tedy jen stěží mohou přispět k formulaci volebního programu pro volby do zastupitelstva obce.

[2] Viz. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 27/2007-87 nebo 6 As 78/2006-58.

V předmětném případě lze proto mít určité pochybnosti o naplnění podmínky, že účelem vyžádání informací je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu, její naplnění však rozhodně nelze zcela vyloučit. Posoudit je nicméně nutné dále především otázku proporcionality mezi veřejným zájmem na poskytnutí kompletní požadované informace včetně přiřazení jmen konkrétních zaměstnanců a právem těchto zaměstnanců na ochranu soukromí.

Kritérium postavení dotyčných zaměstnanců

V klíčové části platového rozsudku Nejvyšší správní soud ČR konstatoval, že pro posouzení přednosti veřejného zájmu na poskytnutí informace o vyplacených veřejných prostředcích před právem na soukromí jednotlivce, který tyto veřejné prostředky obdržel, je klíčové, jaké postavení ve struktuře veřejné správy (a s tím související řídící a organizační kompetence, odpovědnost a patřičné finanční ohodnocení) dotčená osoba má.

V rozhodovaném případě NSS ČR dospěl k závěru, že v případě těch nejvyšších představitelů veřejné sféry je veřejný zájem na poskytnutí informací o jejich příjmech bez potřeby detailnějšího zkoumání přirozeně seznatelný. Na základě toho přikázal povinnému subjektu poskytnout kompletní informace o platech, odměnách a jiných funkčních požitcích osob na pozici vedoucího Kanceláře prezidenta republiky, zástupce vedoucího Kanceláře – ředitele sekce, a ředitelů sekce administrativní, sekce sekretariátu prezidenta republiky, odboru tiskového a tiskového mluvčího prezidenta republiky, zahraničního odboru a odboru legislativy a práva.

Síla veřejného zájmu na poskytnutí informace tedy postupně klesá se snižujícím se postavením dotčených osob v rámci veřejné sféry. V případě žádosti o poskytnutí informace o platových poměrech *zcela „běžné“ úřední osoby bez jakýchkoli řídících pravomocí (referenta obecního či krajského úřadu, ale i ústředního orgánu státní správy nebo jiných veřejných institucí)* je proto podle NSS ČR *nezbytné, aby žadatel v žádosti uvedl rozumné důvody, pro něž by měl právě v dané konkrétní situaci existovat veřejný zájem na vyhovění jeho žádosti*.

Jedna z dotčených osob je zaměstnancem obce vykonávajícím činnost na základě dohody o provedení práce ve smyslu § 75 a souvisejících zákoníku práce, druhá z dotčených osob je zaměstnancem obce v pracovním poměru s náplní práce samostatné vykonávání účetních prací. Jde o zaměstnance bez řídících, organizačních nebo kontrolních pravomocí, vykonávající odborné servisní práce. Veřejný zájem na poskytnutí informací o jejich platech a odměnách je tedy bez dalšího velmi slabý. Dle judikatury by tedy musely existovat další legitimní důvody, aby se tento veřejný zájem stal natolik silným, že převáží nad právem na ochranu soukromí dotyčných osob.

Posouzení existence legitimního důvodu pro zásah do soukromí dotyčných osob

NSS ČR v již citovaném bodě 28. svého rozsudku uvádí, že *v případě žádosti o poskytnutí informace o platových poměrech zcela „běžné“ úřední osoby bez jakýchkoli řídících pravomocí (referenta obecního či krajského úřadu, ale i ústředního orgánu státní správy nebo jiných veřejných institucí) je nezbytné, aby žadatel v žádosti uvedl rozumné důvody, pro něž by měl právě v dané konkrétní situaci existovat veřejný zájem na vyhovění jeho žádosti.*

Body 15. a 17. vyjádření *amicus curiae* prof. Aleše Gerlocha, CSc. k platovému nálezu naznačují s ohledem na problematiku poskytování informací určitou distinkci mezi platem samotným a jeho nenárokovými složkami, mezi něž typicky patří odměna podle § 134 nebo § 224 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Předmětem sporného bodu předmětné žádosti je měsíční plat, resp. celková odměna z dohody o provedení práce za rok 2025. Výše těchto příjmů dotčených osob vyplývá přímo z právních předpisů. Nejedná se tedy o nenárokové složky platu, jejichž poskytnutí je v pravomoci starosty a musí být zvlášť odůvodněno.

V případě platů (či odměn z dohod), jejichž hlavní složku stanoví příslušné právní předpisy a zaměstnavatel může jejich výši ovlivnit pouze z menší části, např. stanovením výše příplatku za vedení nebo poskytnutím osobního příplatku, je veřejný zájem na veřejné kontrole takto využitých veřejných prostředků výrazně slabší, než např. u odměn na základě § 134 zákoníku práce, jejichž udělení je v dispozici zaměstnavatele a je navázáno na zákonné podmínky. I tato skutečnost má nepochybně při poměřování veřejného zájmu s právem na ochranu soukromí svojí relevanci.

Žadatel ani v žádosti, ani v doplnění neuvedl žádné zvláštní důvody, pro něž by v dané situaci veřejný zájem na vyhovění jeho žádosti převažoval zájem dotčených osob na ochraně soukromí (uvádí pouze, že „nestojí o nějaký test mé důvěryhodnosti“, což svědčí o určitém nepochopení smyslu výzvy k doplnění žádosti a platového testu jako takového).

Zatímco členové volených orgánů – včetně zastupitelstva obce – implicitně přijímají určitý diskomfort, který je spojený s příslušnými funkcemi, především pak s nutností, aby jejich výkon podléhal veřejné kontrole, a to včetně striktní publicity majetkových poměrů, povinnost nést tento diskomfort nelze v žádném případě ukládat řadovým zaměstnancům obecního úřadu, kteří oproti starostovi obce nemají žádné řídící, organizační nebo kontrolní pravomoci.

Prolomení ochrany soukromí řadových zaměstnanců obecního úřadu by bylo možné pouze v případě, že by bylo vedle obecného veřejného zájmu na kontrole nakládání s veřejnými prostředky odůvodněno dalšími skutečnostmi. Tak by tomu bylo např. v případě, kdy byly udělovány mimořádné odměny v nestandardně vysoké výši, opakovaně, mezi výšemi odměn pro jednotlivé zaměstnance byly činěny rozdíly vyvolávajícími pochyby o porušení principu zákazu diskriminace apod. To se však v předmětném případě neděje.

V některých případech lze zásahu do soukromí dotčených osob zabránit tak, že nejsou poskytnuty informace o platech a odměnách konkrétních fyzických osob identifikovaných jejich osobními údaji, nýbrž informace o osobách určených pouze konkrétní, jimi zastávanou funkcí ve veřejné sféře. Nejvyšší správní soud ČR v bodě 38. svého platového rozsudku uvedl, že reflektuje skutečnost, že v případě některých zcela individuálně určených pozic (jako byly pracovní místa dotčených osob v projednávaném případě) je možné si jejího představitele ztotožnit s konkrétní fyzickou osobou; zjevnost propojení těchto údajů však s postupem času výrazně klesá.

V kontextu předmětné žádosti však stěží tento způsob alespoň částečné ochrany soukromí dotčených osob obstojí. Povinný subjekt je obcí s méně než 400 obyvateli, mezi nimiž z logiky věci panuje vysoká míra osobní znalosti a zároveň dobré povědomí o personálním obsazení obecního úřadu. Je tak zjevné, že by dotčené osoby i v případě anonymizace jejich jména a příjmení ztotožnil nejen žadatel, ale případně i další občané obce – taková ochrana soukromí by tedy ze strany povinného subjektu byla pouze formální a zdánlivá.

V rámci testu proporcionality lze konstatovat, že omezení práva na soukromí dotčených osob neprojde přinejmenším čtvrtým krokem tohoto testu, tj. posouzením proporcionality (přiměřenosti) v užším slova smyslu. Zároveň je nutné vedle ústavně zaručených respektovat také právní předpisy jednoduchého práva, především pak Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679, známé pod zkratkou „GDPR“. Poskytnutí informací požadovaných v bodě 3. a 4. žádosti by bylo porušením zásad minimalizace a účelového omezení zpracování osobních údajů podle čl. 5 odst. 1 písm. b) a c) tohoto nařízení.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti povinný subjekt žádost žadatele částečně odmítl.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 16 odst. 1 InfZ, a v souladu s § 81 odst. 1 správního řádu podat do 15 dnů od jeho doručení odvolání k nadřízenému orgánu, kterým je Krajský úřad Kraje Vysočina. Odvolání se podává prostřednictvím povinného subjektu – Obec Blatnice.

Provedena anonymizace osobních údajů ve zveřejnění poskytnutých informací na základě žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (§ 5 odst. 3).

Stanislav Husa, starosta obce v.r.